

Wizerunki Chrystusa w Radomsku

Ekspozycja poświęcona jest wizerunkom Chrystusa we współczesnej sztuce ludowej Polski Środkowej. Autorami prac są artyści z terenu województwa łódzkiego, w przeważającej mierze rzeźbiarze oraz malarze, jest także i wycinankarka.

Dzieła pokazane na wystawie obrazują, w układzie chronologicznym, najważniejsze zdarzenia z życia Chrystusa, począwszy od Narodzin i Dzieciństwa, poprzez publiczną działalność, Mękę i Zmartwychwstanie, aż po Wniebowstąpienie. Ponadto ekspozycja przybliży inne wizerunki Syna Bożego: od jednego z najstarszych w ikonografii chrześcijańskiej – czyli Dobrego Pasterza – do nowszych, takich jak: Serce Jezusa oraz obraz Jezusa Miłosiernego. Pierwsza grupa prac ukazuje Narodziny i Dzieciństwo Chrystusa. W tej części wystawy obejrzyć można różne ujęcia tematu Bożego Narodzenia oraz ucieczki Świętej Rodziny do Egiptu. Niewiele dzieł w sztuce ludowej poświęcono publicznej działalności Jezusa. Do najczęściej podejmowanych tematów należą: Chrztost pański oraz Wyjazd do Jerozolimy.

W ikonografii poświęconej Jezusowi dominuje, obok tematu Narodzin, temat Męki Pańskiej, zatem na prezentowanej ekspozycji najwięcej prac dotyczy wątku pasyjnego. Męka Pańska w dawnej sztuce ludowej ukazywana była najczęściej poprzez wizerunki postaci samego Jezusa.

Najważniejsze dla tradycji polskiej sakralnej rzeźby ludowej uważa się przedstawienie Chrystusa Frasobliwego. Wizerunek ten został wyodrębniony z historycznej sceny przygotowań do Ukrzyżowania, która według legendy apokryficznej – stanowić miała jeden z ostatnich etapów Męki Pańskiej. Przedstawia ona osamotnionego Jezusa odartego z szat, siedzącego na bloku skalnym, w przepasce na biodrach, z głową wspartą na dłoni. Temat i sposób ukazania postaci wywodzi się w Polsce z okresu późnego gotyku. W ikonografii ludowej Chrystus Frasobliwy siedzi na podwyższeniu, skale lub murku, wspierając na dłoni głowę lekko pochyloną w bok. Okrycie Chrystusa składa się zazwyczaj z opaski dookoła bioder, czasem z królewskiego płaszcza zarzuconego na ramiona bądź sukni zakrywającej całe ciało i przepasanej sznurem. Głowa umęczonemu uwieńczona jest koroną cierniową. Przedstawienie to ukazuje smutnego, znużonego Boga – człowieka, zadumanego nad losem świata i ludzi.

Chrystus Frasobliwy, którego rzeźbiarskie przedstawienia najliczniej reprezentowane są na tej wystawie, znany był w różnych regionach Polski jako "Dumający".

Także współcześni twórcy ludowi upodobali sobie Chrystusa Frasobliwego. Świadczą o tym liczne ujęcia tego typu ikonograficznego na prezentowanej ekspozycji, zarówno te nawiązujące do gotyku, jak i baroku.

Na wystawie prezentowane są prace ukazujące różne motywy, święta religijne: Wielkanoc upamiętniająca Zmartwychwstanie Pańskie, Wniebowstąpienie czyli ostatni akt ziemski życia Chrystusa.

Jednym z najstarszych wyobrażeń Chrystusa w ikonografii chrześcijańskiej jest ukazanie Zbawiciela jako Dobrego Pasterza – przykłady znajdziemy na prezentowanej wystawie, są to zarówno realizacje rzeźbiarskie, jak i malarskie.

Wizerunek Jezusa Miłosiernego należy do najnowszych przedstawień postaci Zbawiciela i na ekspozycji także jest prezentowany.

Zgromadzone na ekspozycji dzieła: rzeźby, obrazy i wycinanki obejmują okres od lat osiemdziesiątych XX w. po ostatnie miesiące 2019 r. W tradycji ludowej postać Jezusa Chrystusa była i wciąż otaczana jest szczególnym kultem, stąd tak wielu artystów poświęca Jemu swoje dzieła.

W prezentowanych na wystawie dziełach dostrzec możemy prawdziwe piękno i oryginalność, duży ładunek emocji oraz osobisty stosunek artystów do przedstawianych tematów.

Organizatorzy: Łódzki Dom Kultury i Muzeum Regionalne im. S. Sankowskiego w Radomsku

Wystawę można obejrzeć online: